

REPUBLIKA E KOSOVËS
KOMUNA E MALISHEVËS

DRAFT PROFILI PËR PLANIN ZHVILLIMOR TË KOMUNËS

Malishevë, 7 shkurt 2013

UN HABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

funded by:

FAZAT E PLANIT

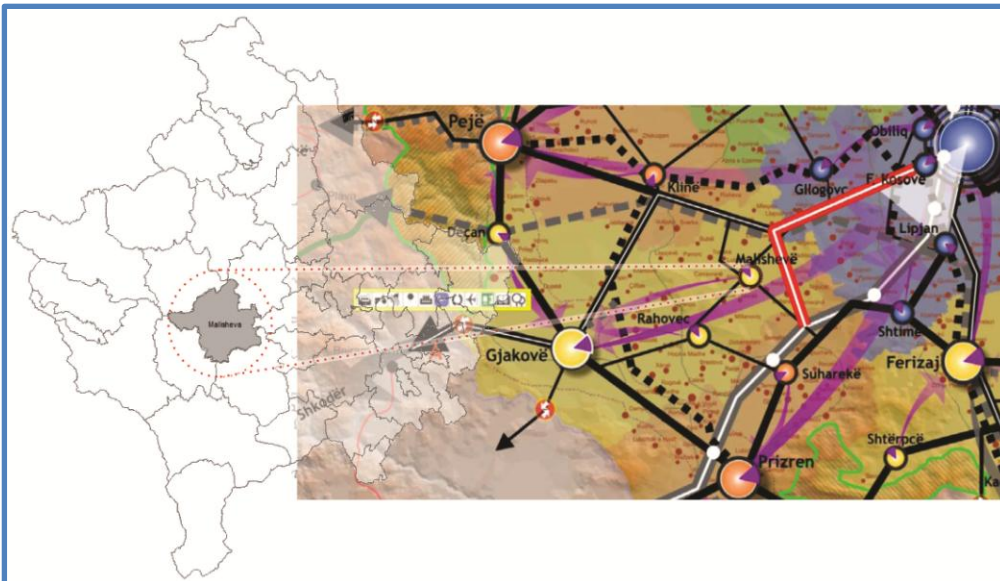
- **Profili dhe vlerësimi i gjendjes ekzistuese**
- **Vizioni, Parimet dhe Qëllimet**
- Korniza e zhvillimit hapësinorë
- Strategjitë dhe veprimet për zbatim
- Dispozitat për zbatim

PËRMBAJTJA

- **Profili komunal, vizioni, qëllimet dhe objektivat**

- Situata socio-demografike
- Banimi, strehimi dhe ndërtimi
- Kushtet ekonomike
- Infrastruktura, Transporti dhe Shërbimet Publike
- Mjedisi, shfrytëzimi i tokës dhe trashëgimia

MALISHEVA NË PLANIN HAPËSINOR TË KOSOVËS

Karakteristikat e hapësirës së Verdhë;

- Trashëgimi natyrore dhe kulturore
- Tokë bujqësore, kullosa, livadhe
- Pozitë të mirë lidhëse me qytetet tjera
- Traditë kultivimin e pemëtarisë, blegtorisë
- Traditë në kultivimin e zeje tradicionale

Sipas PHK-së, zonë me interes të veçantë brenda zonës së verdhë për territorin e komunës së Malishevës konsiderohet monumenti i natyrës me rendësi të veçantë “Ujëvarat e Mirushës”

DEKLARATA E VIZIONIT

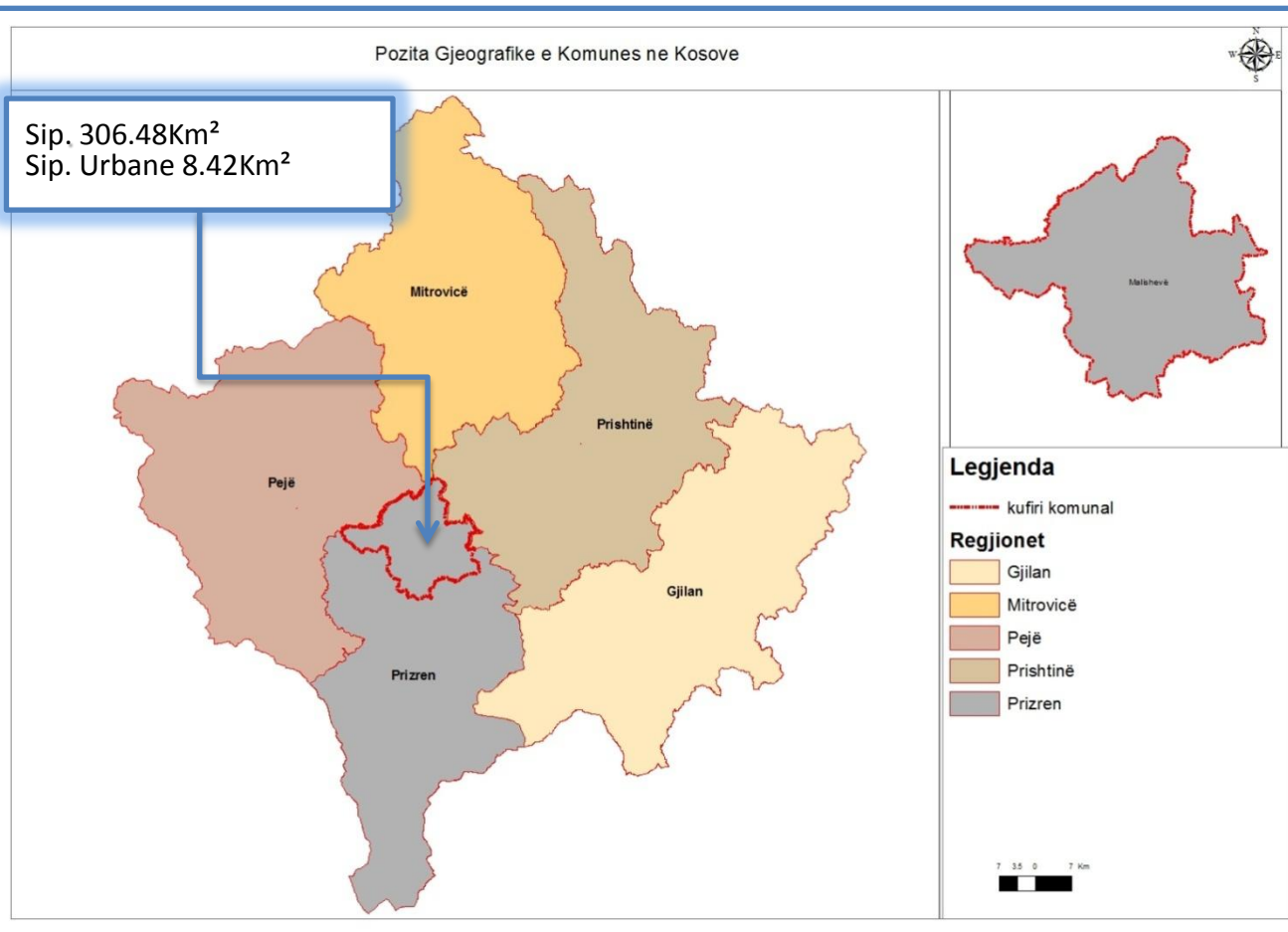
“Malisheva me mundësi për të gjithë, krenare për trashëgiminë e saj, e zhvilluar me resurse natyrore të shëndosha”

- Maj 2012 Punëtorja e Vizionimit

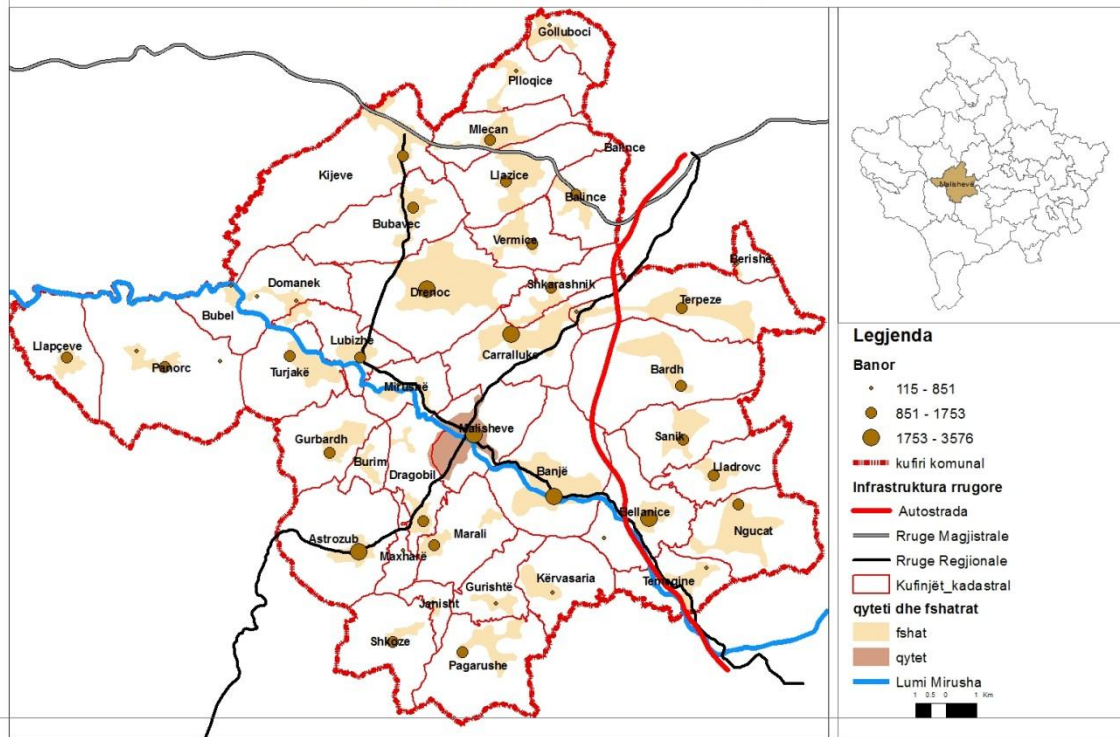
POZITA GJEORAFIKE

- Pozitë e mirë gjeografike (qendrore)
- Pasuri natyrore
- Biodiversitet
- Klimë e mesme kontinentale
- Tokë pjellore

SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

Shpërndarja e Popullsisë ne Vendbanime

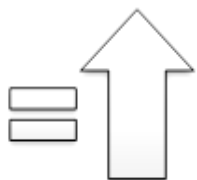

- **54.656** Banorë
- **6,878** Ekonomi familjare me madhësi mesatare **7.93**;
- **63.1%** e popullsisë nën 29 vjet
- **2.3%** shtimi i popullsisë
- **(48.9/51.1) %** Raporti meshkuj/ femra

SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

Popullsia nga mosha 15-64 vjeç: 29,781

Shkalla aktive: 44.0 %

Shkalla e punësimi: 16.05%

Shkalla joaktive: 56.0%

Kërkojnë punë: 5234

Kanë një punë: 4782

Populsi aktive apo fuqi punëtore: 10016

Populsi joaktive: nuk punojnë dhe nuk kërkojnë punë (studentët, ata që përkujdesen për shtëpitë, pensionistët, dhe të pa aftë për punë): 19,765

Shkalla e papunësisë: 52.25%

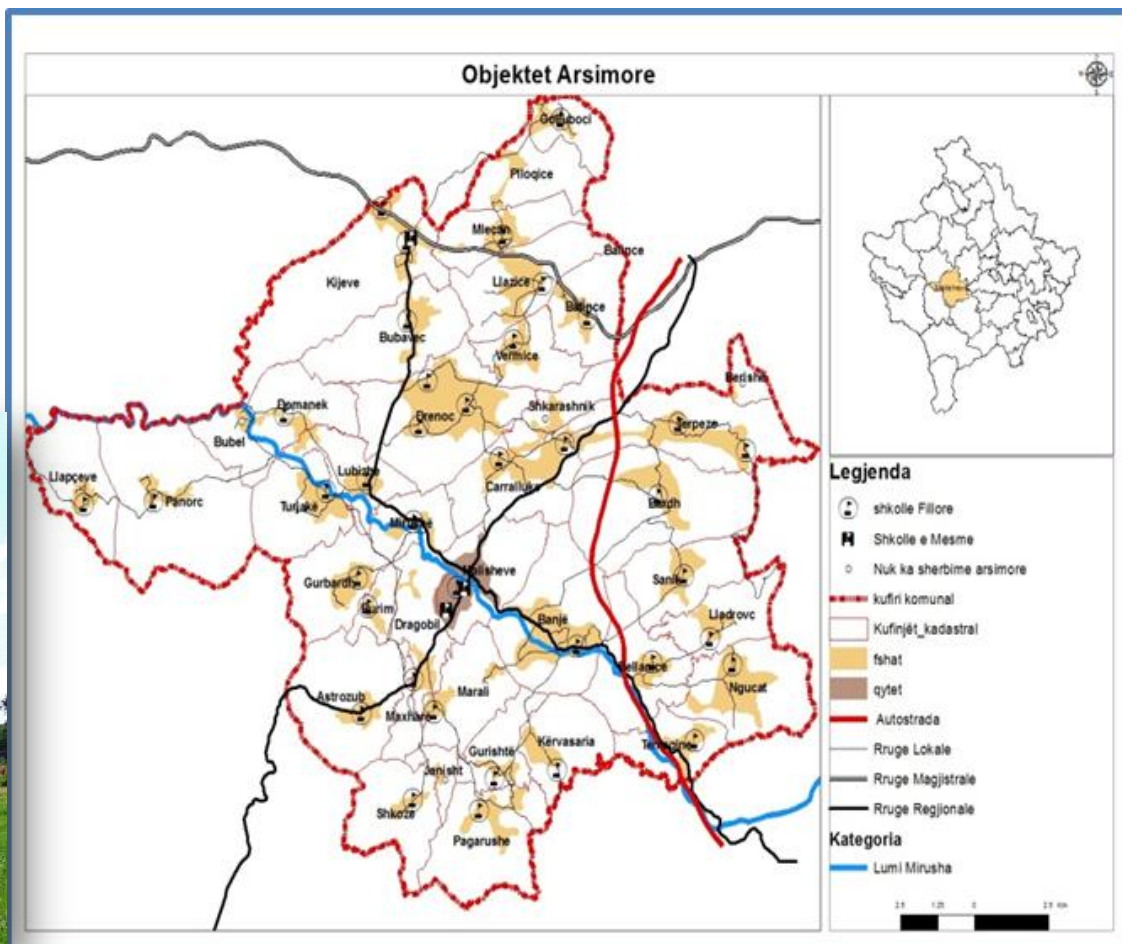
Varfëria:

- Shkallë e mesme e varfërisë
- 9% me asistencë sociale

SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

• ARSIMI

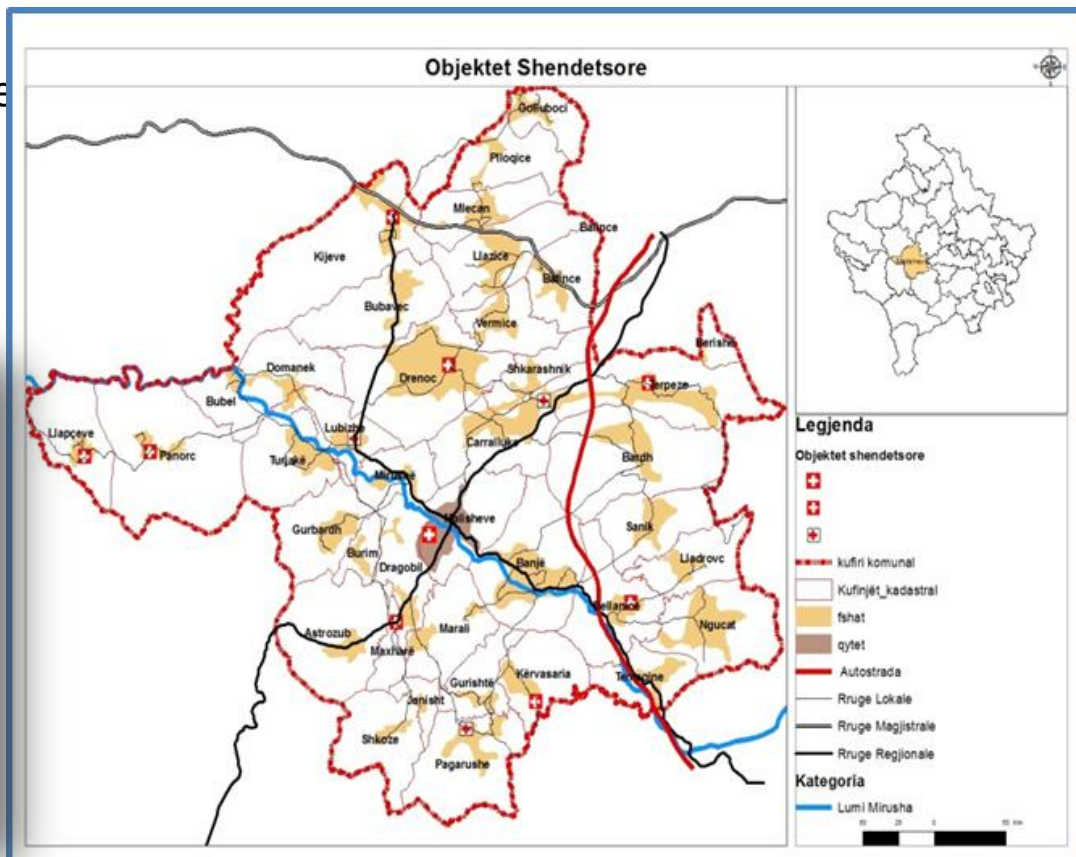
- 36 shkolla 9-vjeçare
- 3 shkolla të mesme të larta
- 21.3 nx. për mësimdhënës
- Distanca **shpi**-shkollë ~1.5 km
- Nuk ka çerdhe (**parashkollor**)

SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

• SHËNDETËSIA

- QKMF (Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare)
- 6 QMF (Qendra të Mjekësisë Familjare)
- 7 ASH (ambulanca shëndetësore)
- 1 mjek për 2770 ban.
- Shërbime jo të mira në viset rurale

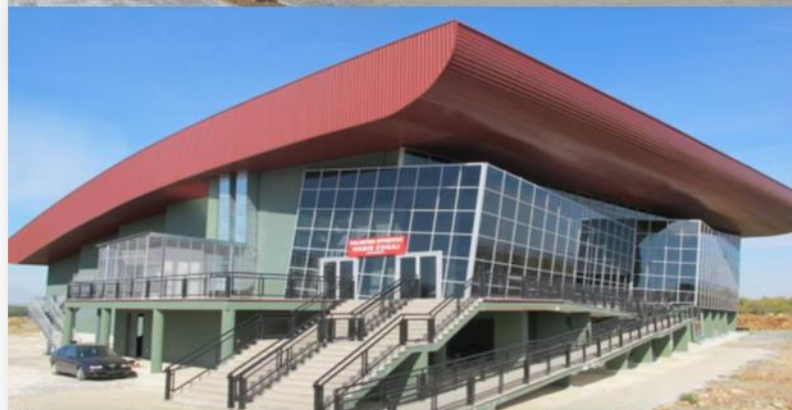
SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

• KULTURA

- 1 shtëpi e kulturës
- 2 Biblioteka
- Muzeu I qytetit (në ndërtim e sipër)
- Nuk ka teatro dhe kinema

• SPORTI DHE REKREACIONI

- Palestra sportive
- Studioni I qytetit
- Pishina e banjës
- 2 salla sportive në kuadër të shkollave të mesme
- Parku I qytetit
- Parku I Mirushës (në përfundim e sipër)

SITUATA SOCIO-DEMOGRAFIKE

- SFIDAT ZHVILLIMORE:

S1. Ulja e papunësisë dhe varfërisë

S2. Përmirësimi i shërbimeve shëndetësore, arsimore dhe shërbimeve tjera sociale

S3. Zgjerimi i infrastrukturës së objekteve publike dhe mirëmbajtja e hapësirave publike

S4. Shmangia e të **rinjëve** nga dukuritë negative shoqërore

Q1. Përmirësimi i gjendjes sociale

- Zhvillimi i aftësive për punësim
- Zbutjen e varfërisë (**asgjësimi** i varfërisë së skajshme %)

Q2. Përmirsimi i cilësisë së shërbimeve publike sociale

- Rritja e numrit të stafit mjekësorë
- Përmirësimi dhe mirëmbajtja e infrastrukturës shëndetësore
- Përmirësimi dhe mirëmbajtja e infrastrukturës shkollore
- Krijimi i kushteve për ofrimin e shërbimeve ndaj grupeve të cenuara

Q3. Përmirësimi i objekteve dhe zgjerimi i hapësirave publike

- Krijimi i infrastrukturës kulturore në qytet dhe qendra rurale
- Krijimi i infrastrukturës për sport dhe rekreacion në qendrat rurale
- Krijimi dhe përmirësimi i hapësirave të hapura publike

VANDBANIMET, BANIMI DHE KUSHTET E JETESES

- **VENDBANIMET:**

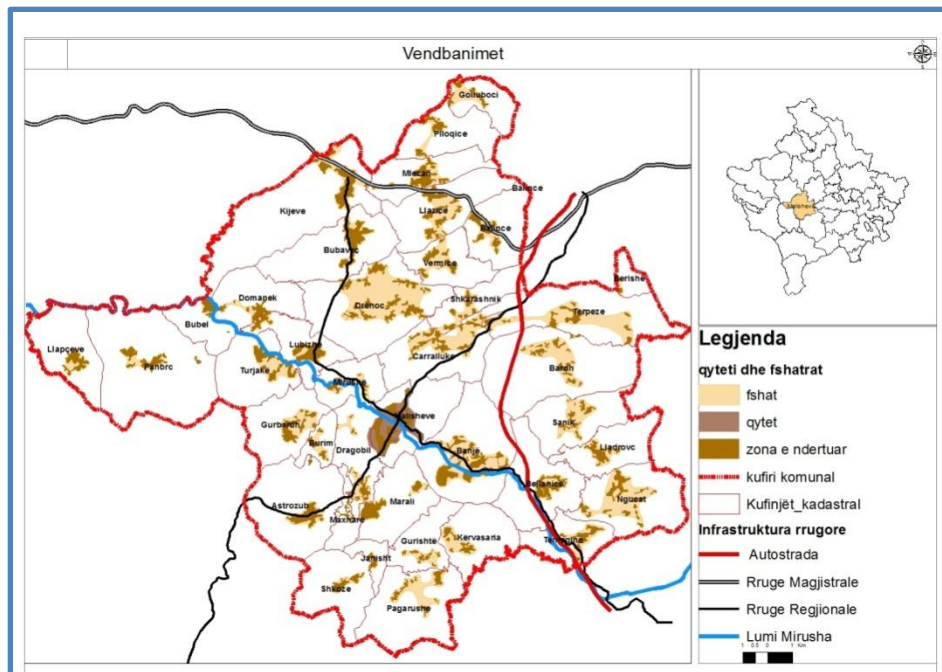
- 44 vendbanime / 39 zona kadastrale
- 84% vendbanime të tipit të shpërndarë
- 1 vendbanim joformal

- **BANIMI**

- 178 banorë për 1 km²
- 9011 njësi banimi
- 77.4% shtëpi të banuara
- 22.6 % të pabanuara
- 4.27 shtëpi për hektar

- **NDERTIMI**

- 6.75% hapësirë e ndërtuar
- 54.6% ndërtime te reja
- 29 e. familjare kanë nevoja për banim

VANDBANIMET, BANIMI DHE KUSHTET E JETESES

- **SFIDAT ZHVILLIMORE:**

S1. Organizimi territorial i komunës në nënqendra

S2. Parandalimi i zhvillimit të pakontrolluar të vendbanimeve

S3. Sigurimi i banimit të qëndrueshëm

Q1. Krijimi / nën-qendrave

-Ofrimi I shërbimeve 'më afër qytetarëve'

Q2. Te shtohet densiteti / banimit ne zonën urbane

- Inkurajimi / ndërtimeve për shfrytëzim të përzier
- Përcaktimi / zonës për ndërtim me densitet të lartë

Q3. Sigurimi i banimit të qëndrueshëm

- Sigurimi / banimit të përshtatshëm për familjet në listën e pritjes
- Gjetja e mënyrës për funksionalizimin e objekteve të pabanuara
- Banim me çmim të përballueshëm
- Ndërtimet e reja të adaptojnë agjendën e qëndrueshmërisë mjedisore

ZHVILLIMI EKONOMIK

Bujqësia: 38% (11.735 ha) tokë bujqësore, kryesisht kultivohen: gruri, misri, thekra, **elbi tërshëra**

Lavërtaria: kultivohen drithërat e bardha, rendimentet e ulëta/ pa sistemit të ujitjes

Vreshtaria: nga **1388ha** sa kishte para viti 1999, vetëm 51.5 ha janë në kultivim

Pemëtaria: 37 ha, (molla, dardha, ftoi kumbulla, pjeshka, qershia dhe vishnja, mjedra, manaferra, dredhëza)

ZHVILLIMI EKONOMIK

Perimtaria- 235 ha (speci, domatja, qepa, hudhra, majdanozi, lakra, trangulli, spinaqi)

Blegtoria- 4,000 ha kullosa, 17,800 krerë

Turizmi: ende i pazhvilluar, pasuritë natyrore potencial për zhvillimin e turizmit

ZHVILLIMI EKONOMIK

- **SFIDAT ZHVILLIMORE:**

S1. Stimulimi i prodhimtarisë bujqësore dhe blegtorale

S2. Krijimi i kushteve për zhvillimin e agro-industrisë dhe industrisë së mineraleve

S3. Zhvillimi dhe promovimi i turizmit

S4. Zhvillimi i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT

Q1. Zhvillimi i bujqësisë dhe blegtorisë duke rritur produktivitetin dhe duke zhvilluar kapacitetin përpunues

- Stimulimi i kultivimit të kulturave të vreshtarisë dhe pemëtarisë
- Rritja e fondit blegtoral dhe modernizimi i infrastrukturës
- Krijimi i kushteve për zhvillimin e agro-industrisë
- Ngritja e infrastrukturës fizike bujqësore

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT

Q2. Zhvillimi dhe promovimi i kapaciteteve turistike

- Zhvillimi i qendrave rekreative-turistike
- Promovimi i vlerave natyrore dhe kulturore

Q3. Zhvillimi i tregtisë dhe industrisë së lehtë

- Krijimi i kushteve për zhvillimin e NVM-së
- Përcaktimi i hapësirës për zonë industriale

INFRASTRUKTURA , TRANSPORTI DHE SHERBIMET PUBLIKE

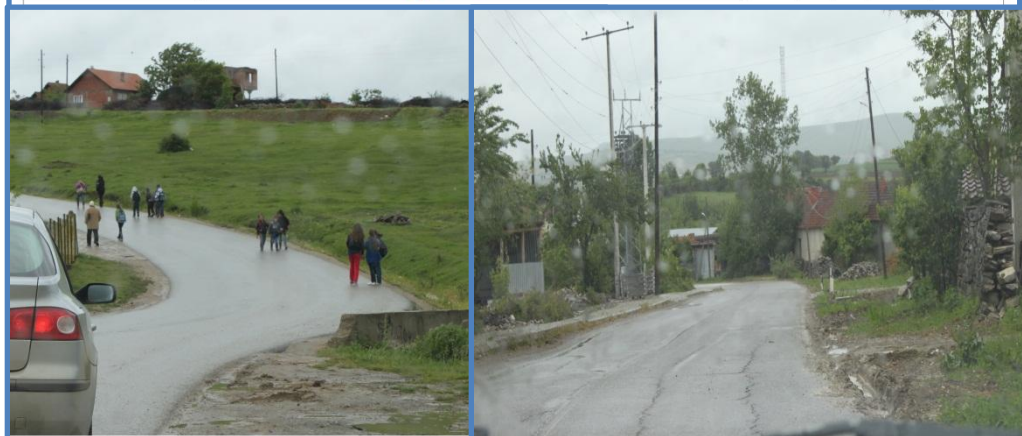
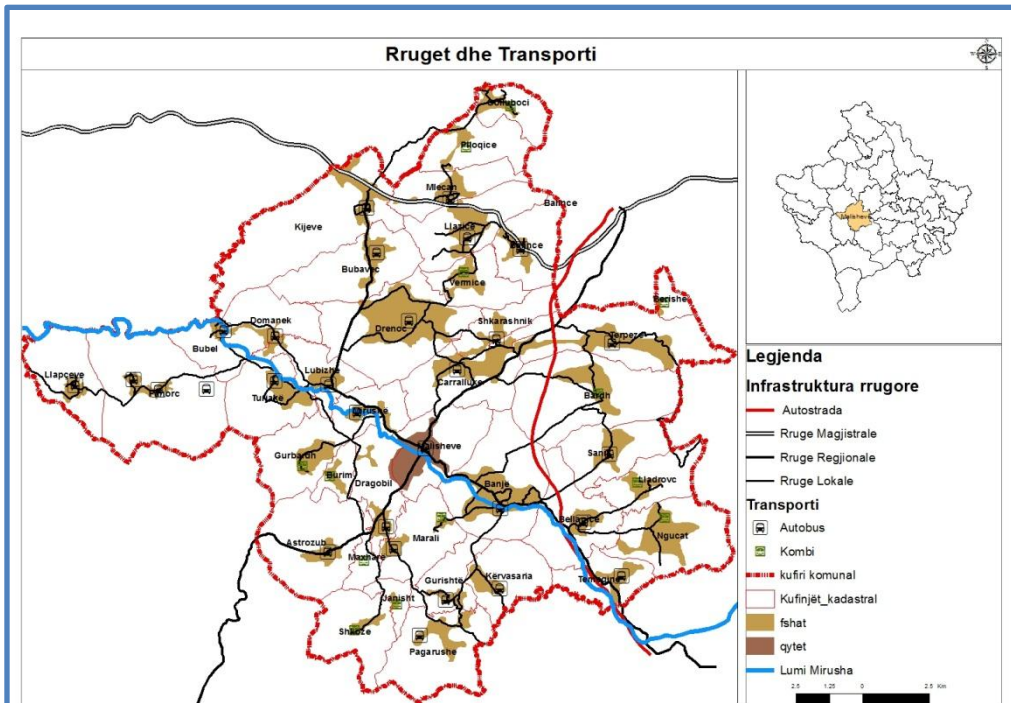
- **INFRASTRUKTURA FIZIKE**

Kategoria e rruges	Gjatesia (Km)	Gjendja fizike
Autostradë	13	shumë mirë
Magjistrale	30	e mirë
Regjionale	40	e mirë
Lokale	125	E mirë

INFRASTRUKTURA FIZIKE-RRUGET DHE TRANSPORTI

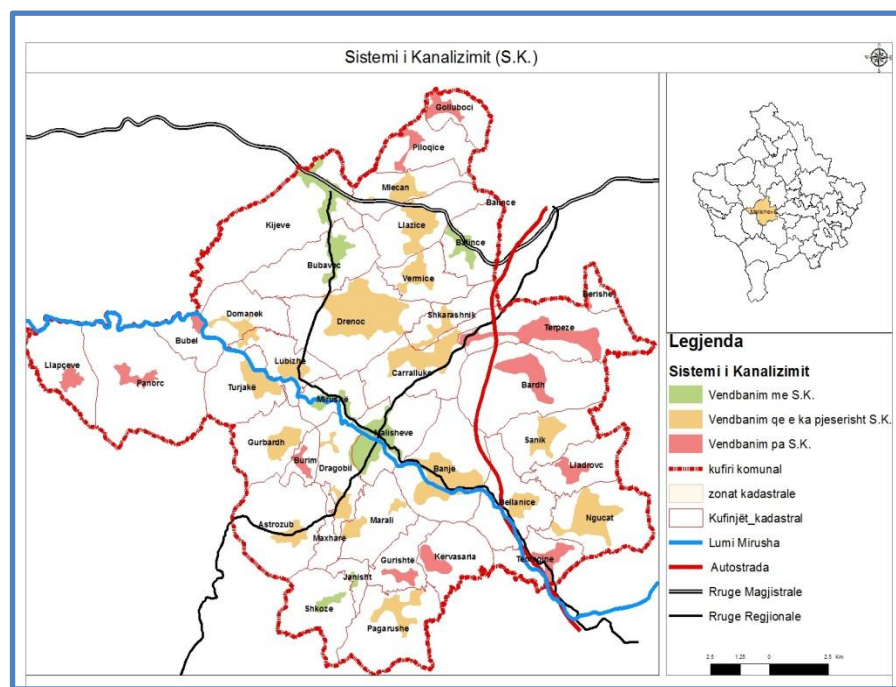
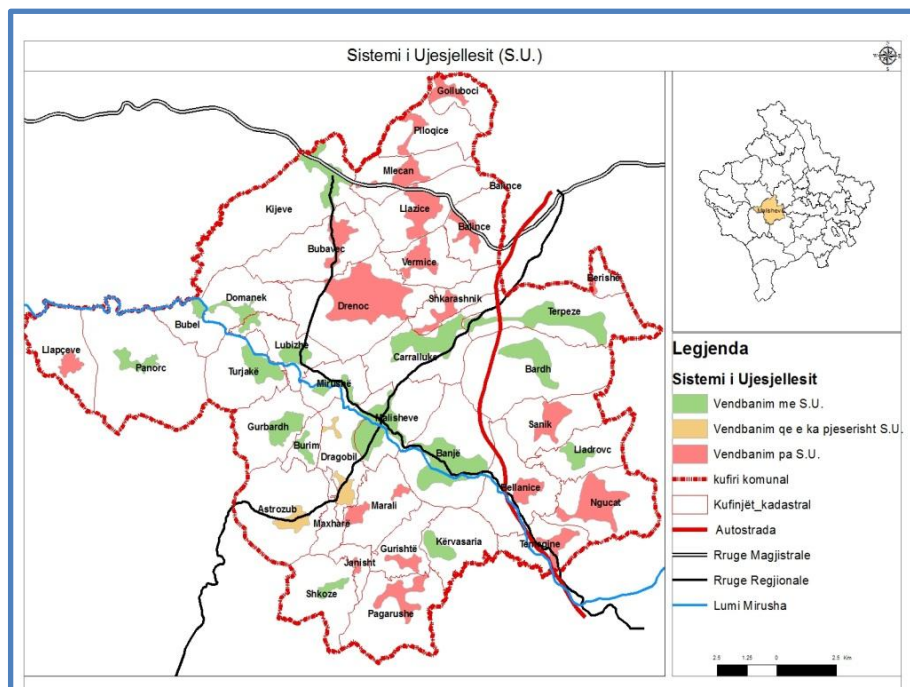
- **Transporti**- sektori: publik dhe privat
- **Transporti ndërrurban** funksionon me linjat e rregullta
- **Shenjëzimi** -jo i kënaqshëm
- **Ndriçimi i rrugëve** jashtë zonës urbane nuk ka ndriçim publik
- **Mungesa e trotuareve**
- **Mungesa e shtegut të çiklizmit**
- **Qasja nga ajri:** Aeroporti i Prishtinës(40km)

SHËRBIMET PUBLIKE

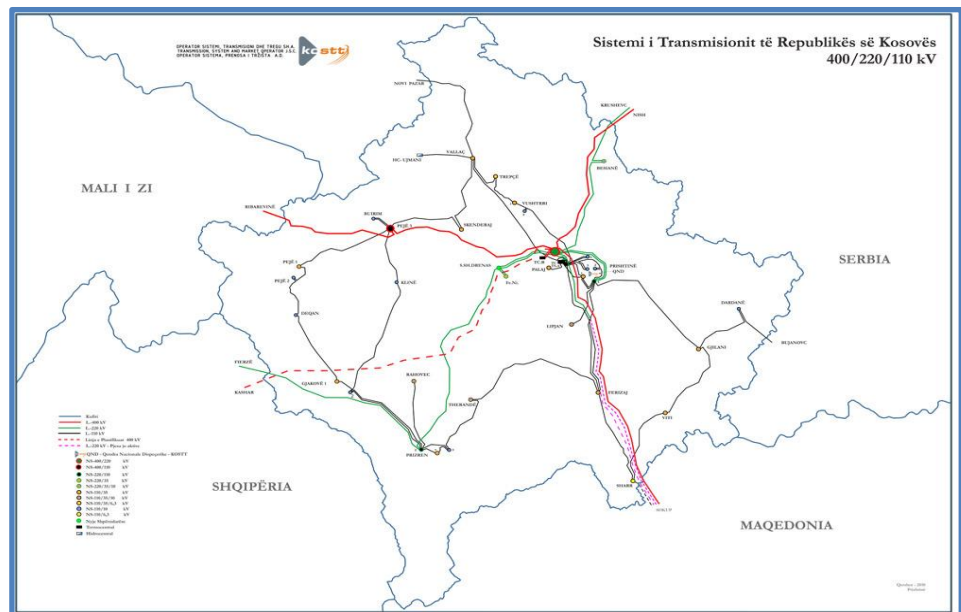
Rrjeti i ujësjellësit -52% vendbanimeve
janë të kyçura në rrjetin *e ujësjellës*

Rrjeti i kanalizimit - në 23 vendbanime
është i rregulluar sistemi i kanalizimit

SHËRBIMET PUBLIKE

- **Menaxhimi i mbeturinave-**
 - Menaxhohet nga NJP „Lumi”
 - Deponimi në deponinë regionale
 - Deponi ilegale në disa fshatra
- **Rrjeti energjetik**
 - Rrjet i shtrirë në gjithë territorin, funksionon rrjeti i distribuimit me dy nivele: rrjeti 10 KV dhe rrjeti 0.4 KV
- **Rrjeti i telekomunikimit**
 - ekziston dhe funksionon (**operon VALA, IPKO dhe pjesërisht fiksi**)
- **Media lokale**
 - Radio Malisheva

INFRASTRUKTURA , TRANSPORTI DHE SHERBIMET PUBLIKE

- **SFIDAT ZHVILLIMORE:**

S1. Përmirësimi i infrastrukturës së transportit dhe lëvizshmërisë

S2. Përmirësimi / infrastrukturës së ujësjellësit dhe kanalizimit

S3. Zhvillimi i kapaciteteve për energji alternative

S4. Menaxhimi adekuat i mbeturinave

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT

Q1. Zhvillimi i infrastrukturës së transportit dhe *levizshmërisë*

- Përmirësimi dhe zgjerimi i infrastrukturës rrugore në zonën urbane
- Përmirësimi i cilësisë së shërbimeve të transportit
- Përmirësimin e lëvizshmërisë për transport jo të motorizuar
- Ndriçimi, shënjëzimi dhe emërtimi i rrugëve

Q2. Furnizimi i qëndrueshëm me energji elektrike

- Zhvillimi i kapaciteteve për energji alternative

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT

Q3. Kompletimi infrastrukturës së ujësjellësit dhe kanalizimit

- Gjetja e burimeve për ujë të pijshëm
- Shtrirja e rrjetit të ujësjellësit në vendbanimet ku mungon
- Shtrirja e rrjetit të kanalizimit në të gjitha vendbanimet

Q4. Menaxhimi adekuat i mbeturinave

- Eliminimi i deponive ilegale të mbeturinave
- Grumbullimi i mbeturinave në të gjithë territorin
- Bashkëpunim ndër-komunal për menaxhimin e mbeturinave

MJEDISI , SHFRYTËZIMI I TOKËS DHE TRASHËGIMIA

- **MJEDISI**

- Gjendja e mirë mjedisore në përgjithësi

- **NDOTËSIT**

- deponitë e mbeturinave dhe djegiet e tyre
- shkarkimi i ujërave të zeza pa trajtim
- gurëthyesit

FLORA DHE FAUNA:

Flora-ahu, dushku, thana, shelgu, lulëkuqja

Fauna-macja e egër, shqiponja, dallëndyshja
lejleku, bilbili, kumria etj

Trashegimia Kulturore dhe Natyrore

Legjenda

Burim Termal	Mullije
Burimi	Shpella
Kalaja	Tum Ilire
Kisha	Ura Arabaxhive
Kulla	Xhami
Malet e Berishes	Kufti Monument te Natyres Ujvarat e Mirushes
	Lumi Mirusha
	Kufti komunal
	Kuftjet_kadestral
	Autostrada
	Rruge Magjistrale
	Rruge Regionale
	Rruge Lokale

0 0.5 1 1.5 2 2.5 3 3.5 4 4.5 5 5.5 6 6.5 7 7.5 8 8.5 9 9.5 10

TRASHËGIMIA NATYRORE

LLOJI	LOKACIONI	KATEGORIA
<i>Ujëvaret – kataraktet - liqejt</i>	Rdhjedha e poshtme e lumit Mirusha	monument natyror hidrografik (III)
Burimi termal	Banjë	monument natyror hidrografik (II)
Shpella e Flladit	Panorc	monument natyror speleologjik (III)
Malet e Berishës (turizmi malor)	Vargmalet e Berishës	monument natyror (III)
Liqeni I Mirushës	Mirushë	monument natyror hidrografik
Burimi i Gurbardhit	Gurbardh	monument natyror hidrografik

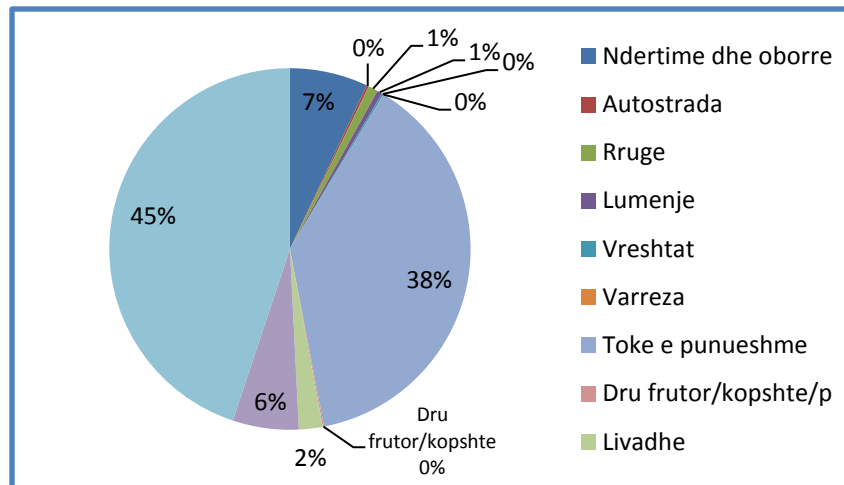
TRASHËGIMIA KULTURORE

LLOJI	LOKACIONI	SHËNIM
Kulla e Hazrollëve	Banjë	E ndërtuar në vitin 1889
Kulla e Shurdhanëve	Banjë	e vjeter mbi 200 vjet.
Kullë	Llapqevë	e vjeter mbi 250 vjet, e dëmtuar gjatë luftës
Kullë	Karvasari	objekt banimi tradicional i vjeter rreth 100 vjet
Mulliri i Begajve	Banjë	i vjetër rreth 300 vjet
Dy mullinj	Lladroc	të vjetër rreth 100 vjet
Ura e Arabaxhive	Bubël	bashkë me Mullirin dhe Hanin, ndërtuar vitin 1758
Xhamia	Karvasari	e ndërtuar në vitin 1932
Xhamia	Vëmicë	e ndërtuar në vitin 1539
Kisha katolike	Karvasari	e rindërtuar në vitin 2005
Tuma Ilire	Malishevë	gur mbi varror i kohës Iliro-Dardane
Vendgjurmimet arkeologjike	Llapqevë-Gjyteti, Gjyteti Gjyteti Gjyteti Gjytet: Mirushë, Lubizhdë, Bellanicë, Ngucat, Karvasari, Pagarushë, Drenoc, Tërpezë	

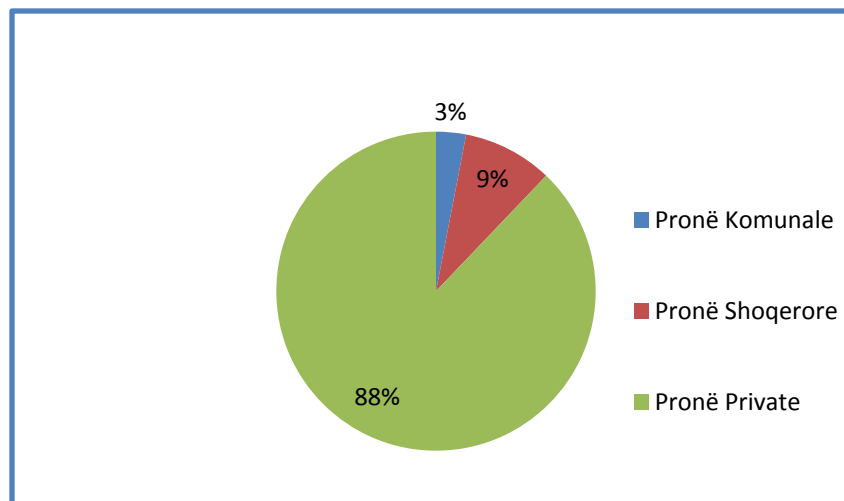

SHFRYTËZIMI I TOKËS

- **Shfrytëzimi i tokës**

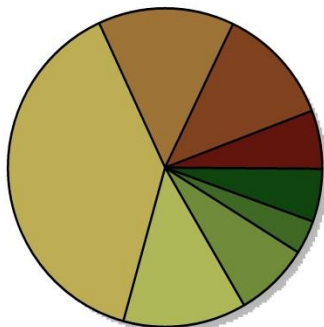

- **Pronësia**

1,847	6%
3,704	12%
4,242	14%
11,830	39%
3,932	13%
2,370	8%
1,100	3%
1,623	5%

Klasat e Tokes

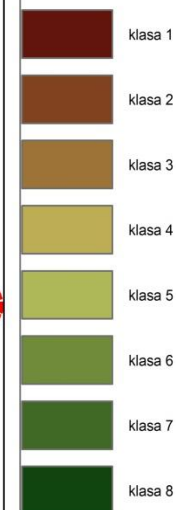

Klasifikimi i Tokes

Legjenda

klasa:

kuçiri komunal

2.5 1.25 0 2.5 Km

MJEDISI , SHFRYTËZIMI I TOKËS DHE TRASHËGIMIA

- **SFIDAT ZHVILLIMORE:**

S1. Mbrojtjen e mjedisit dhe biodiversitetit

S2. Shfrytëzimi racional i tokës bujqësore

S3. Mbrojtja dhe promovimi I trashëgimisë kulturore dhe natyrore

QELLIMET DHE OBJEKTIVAT

Q1. Mbrojtja e mjedisit, resurseve natyrore dhe biodiversitetit

- Parandalimi dhe zvogëlimi i ndotjes së lumenjve dhe ajrit
- Shfrytëzimi i kontrolluar i resurseve natyrore
- Parandalimi i degradimit të pyjeve dhe rigjenerimin e pyjeve
- Mbrojtja nga fatkeqësitë natyrore
- Ruajtja dhe shfrytëzimi racional i tokës bujqësore

Q2. Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore&natyrore

- Ruajtja dhe promovimi i vlerave të trashëgimisë kulturore
- Mbrojtja e peizazheve
- Mbrojtja e **Biodiversitetit**

UNHABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

funded by:

KORNIZA PËR HARTIMIN E PZHK-së MALISHEVË

